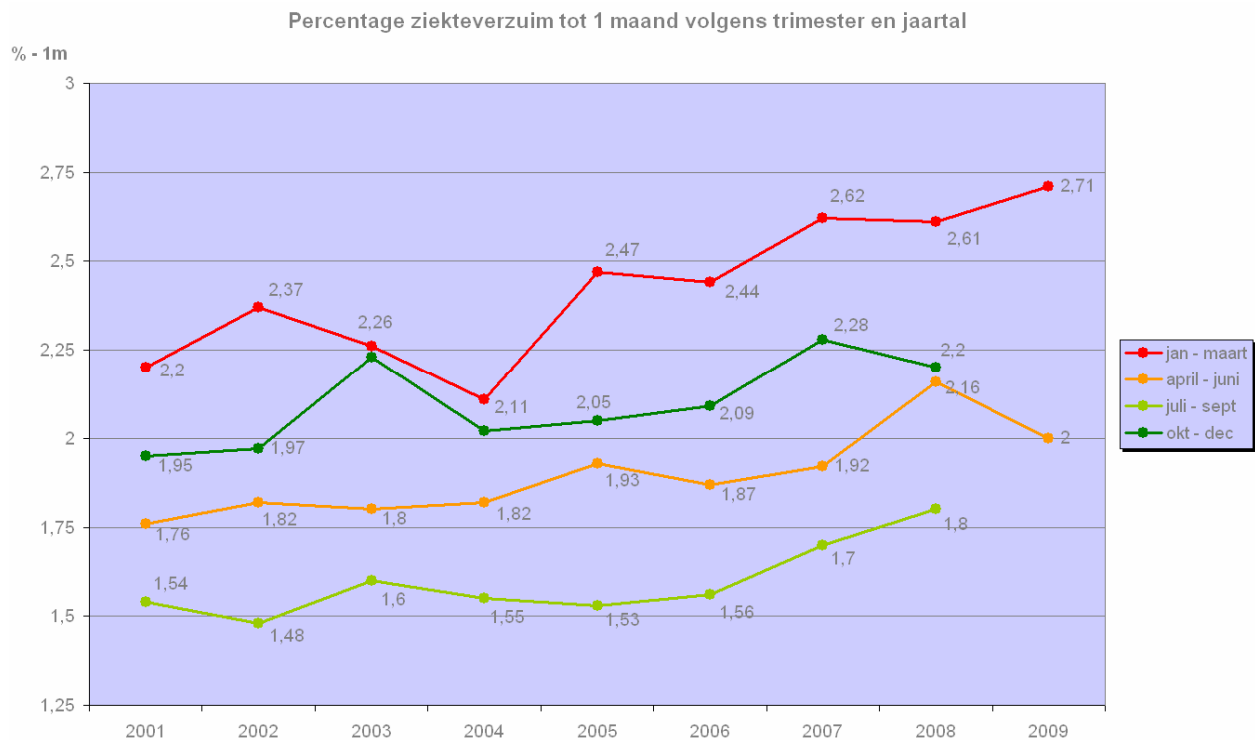

Ziekteverzuim stijgt en daalt achtereenvolgens tijdens eerste helft van 2009

Heeft de crisis gevolgen voor absenteïsme?

Recent onderzoek¹ door Securex, internationale speler op gebied van HR-dienstverlening, stelt tijdens de maand januari van 2009 een significante stijging van het kort frequente verzuim² vast, in vergelijking met januari 2008. Nog nooit waren er zoveel werknemers afwezig tijdens de eerste maand van het jaar. Het kort frequente verzuim steeg in de maand januari zelfs met 47% in ondernemingen met 500 tot 999 werknemers. Opvallend is de plotse ommekeer in het tweede trimester, namelijk een daling van het kort frequente verzuim³. Het totaal ziekteverzuimpercentage daarentegen bereikt in het tweede trimester het hoogste niveau ooit. Ten slotte toont de studie van Securex de mogelijke rol aan die de crisis speelt in het verzuimgedrag van de Belgische werknemers.

¹ Studie uitgevoerd door Securex op basis van een representatieve steekproef van 22.692 werkgevers en 199.273 werknemers uit de privé-sector. De steekproef is representatief voor de bedrijfsgrootte en de regio van de werkgevers enerzijds en voor het statuut, het geslacht, de leeftijd en het werkregime van de werknemers anderzijds. De regionale verdeling werd voor elke provincie gecorrigeerd door een specifieke wegingsfactor. Deze gegevens zijn afkomstig van het Sociaal Secretariaat van Securex.

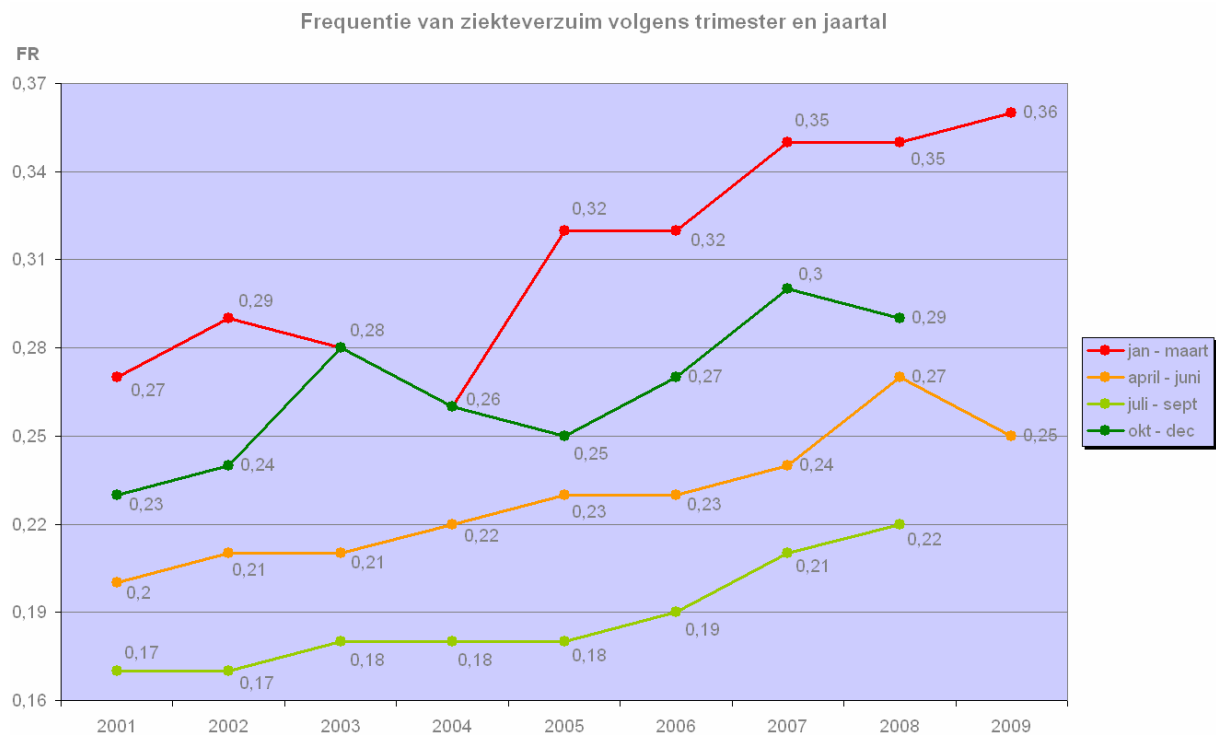
² Percentage ziekteverzuim tot de lengte van één maand.

³ Het "kort frequente verzuim" stijgt indien zowel het percentage ziekteverzuim tot de lengte van één maand ("kort") als de gemiddelde frequentie per werknemer ("frequent") stijgen.

Opmerkelijke stijging van het absentisme tijdens de eerste maand van 2009

In vergelijking met hetzelfde trimester in 2008, toont het eerste trimester van dit jaar een stijging aan van het percentage kort verzuim⁴ van 2,6% naar 2,71%⁵ (significante stijging met 4,23%). Het totaal ziekteverzuimpercentage ging omhoog van 5,67% naar 5,85%⁶ (significante stijging met 3,17%), en de gemiddelde frequentie per werknemer steeg van 0,35 naar 0,36⁷ (significante stijging met 2,86%).

De stijging van het percentage kort verzuim is enkel te wijten aan een extreem sterke stijging met ruim 15% tijdens de maand januari. Tijdens de maanden februari en maart stagneerde en daalde het percentage kort verzuim in vergelijking met dezelfde maanden in 2008⁸.

Meest getroffen ondernemingen en regio's

Het kort frequente verzuim steeg in het eerste trimester van 2009 voornamelijk in

- ondernemingen met 500 tot 999 werknemers (het percentage steeg met 38% en de frequentie met 35%; in januari stegen het percentage en de frequentie zelfs met 47%)

⁴ Percentage ziekteverzuim tot de lengte van één maand.

⁵ Dagelijks was 2,71% van de werknemers afwezig wegens ziekte (ziekteperiode niet langer dan een maand).

⁶ Dagelijks was 5,85% van de werknemers afwezig wegens ziekte (onafhankelijk van de lengte van de ziekteperiode).

⁷ Gemiddeld was een werknemer tijdens dat trimester 0,36 keer afwezig wegens ziekte ("keer" verwijst naar het aantal periodes van opeenvolgende werkdagen).

⁸ Zie ook persbericht van Securex op 28 april 2009.

- Vlaanderen (het percentage steeg met 7% en de frequentie met 5%; in januari stegen het percentage en de frequentie met respectievelijk 18% en 15%).
- Vlaams-Brabant (het percentage en de frequentie stegen met 14%; in januari stegen het percentage en de frequentie zelfs met 25%)
- Limburg (het percentage steeg met 13% en de frequentie met 14%; in januari stegen het percentage en de frequentie met respectievelijk 18% en 23%).

Belangrijkste verzuimers

De volgende groepen werknemers kenden de sterkste stijging van het kort frequente verzuim tijdens het eerste trimester van 2009:

- Vrouwen (het percentage steeg met 9% en de frequentie met 5%)
- Bedienden (het percentage steeg met 13% en de frequentie met 9%)
- Deeltijdse werknemers (het percentage steeg met 7% en de frequentie met 6%)
- Werknemers van 25-29 jaar (het percentage steeg met 9% en de frequentie met 10%)
- Werknemers met 3 of 4 jaar anciënniteit (het percentage steeg met 7% en de frequentie met 3%)

Belangrijke daling van het kort frequente verzuim tijdens het tweede trimester van 2009

Ten opzichte van het tweede trimester in 2008, stelt Securex een opvallende daling vast van het percentage kort verzuim van 2,16% naar 2% (significante daling met 7,41%). Het totaal ziekteverzuimpercentage blijft stabiel (5,3% in 2008 en 5,31% in 2009 - geen significant verschil), en de gemiddelde frequentie per werknemer vermindert van 0,27 keer naar 0,25 keer (significante daling met 7,41%).

De ondernemingen en regio's met de sterkste dalingen in verzuim

In het tweede trimester van 2009 daalde het kort frequente verzuim het meest in

- ondernemingen met 200 tot 499 werknemers (het percentage daalde met 21% en de frequentie met 12%)
- Antwerpen (het percentage daalde met 14% en de frequentie met 15%)
- West-Vlaanderen (het percentage daalde met 15% en de frequentie met 13%)
- Namen (het percentage en de frequentie daalden met 13%)
- Henegouwen (het percentage daalde met 11% en de frequentie met 13%)

Werknemers die plots opmerkelijk minder gingen verzuimen

De volgende groepen werknemers kenden de sterkste daling van het kort frequente verzuim tijdens het tweede trimester van 2009:

- Mannen (het percentage daalde met 10% en de frequentie met 4%)
- Arbeiders (het percentage daalde met 13% en de frequentie met 10%)

- Werknemers van 35-44 jaar (het percentage daalde met 11% en de frequentie met 7 à 12%)
- Werknemers met 5-9 jaar anciënniteit (het percentage daalde met 12% en de frequentie met 8%)

Heeft de crisis gevolgen voor het absentisme?

Kan de economische crisis een verklaring vormen voor deze specifieke evolutie van het ziekteverzuim in 2009?

De sterke stijging van het korte verzuim in januari 2009 en de stabilisatie in februari 2009 is waarschijnlijk in de eerste plaats te verklaren door de griep epidemie. Waar de griep epidemie in 2008 eerder gelijkmatig was verdeeld over januari en februari⁹, vond de piek in 2009 duidelijk in januari plaats¹⁰. Misschien verzuimden werknemers tijdens de maand januari daarnaast ook nog meer dan gewoonlijk uit onvrede met de gevolgen van de crisis (bv. geen loonsverhoging eind 2008)?

Wat het tweede trimester betreft, is het mogelijk dat een belangrijk aantal werknemers minder verzuimden dan gewoonlijk, enerzijds uit schrik voor ontslag of anderzijds door de invoering van onbetaald verlof, tijdskrediet of technische werkloosheid waardoor de "behoefte" om te verzuimen daalt.

Een andere recente studie¹¹ van Securex, uitgevoerd tijdens het tweede trimester van 2009, ondersteunt enkele van de bovenstaande hypothesen:

Economische crisis heeft impact op financiële situatie van werknemers

Uit het onderzoek uitgevoerd door Securex blijkt dat **meer dan één op vier** (27,91%) van de Belgische werknemers zijn **financiële situatie verslechterd** ziet tengevolge van de economische crisis. **Meer dan de helft** (56,59%) is sinds het uitbreken van de crisis in het algemeen **zuiniger geworden**. Dit wil zeggen dat heel wat werknemers zuiniger zijn geworden, ook al is hun financiële situatie niet verslechterd. **Meer dan één op drie** (35,16%) **vreest** door de economische crisis **voor zijn job**. Bij 4,69% heeft binnen het gezin daadwerkelijk reeds één van de kostwinners zijn job verloren door de economische crisis.

Bijna 5% van de werknemers aangemoedigd tot onbetaald verlof, 6% tot tijdskrediet

Als gevolg van de crisis zou bijna 5% van de werknemers door zijn werkgever worden aangemoedigd om in 2009 één of meerdere weken **onbetaald verlof** te nemen. Een iets groter aantal werknemers (6,20%) zou worden aangemoedigd om **tijdskrediet** te nemen.

⁹ Met een lichte stijging tussen januari en februari.

¹⁰ Deze beschrijving van de griep epidemie is gebaseerd op cijfers van het Wetenschappelijk Instituut voor Volksgezondheid die kunnen worden geraadpleegd via www.iph.fgov.be/flu.

¹¹ Aan dit onderzoek namen 131 respondenten deel, allen leden van het Securex-onderzoekspanel. Zij werden per mail uitgenodigd om deel te nemen aan een onderzoek over hun vakantieplannen voor 2009 en de economische crisis. Deze datacollectie gebeurde online en vond plaats in mei 2009. De steekproef bevat 46% mannen en 54% vrouwen, 6,40% arbeiders, 72,80% bedienden en 20,80% kaderleden (dus ondervertegenwoordiging van arbeiders). De gemiddelde leeftijd situeert zich tussen de 35 en 39 jaar, de gemiddelde anciënniteit tussen 4 en 10 jaar. 61,60% werkt in Vlaanderen, 10,40% in Brussel en 28% in Wallonië, 10,48% in de industriële sector, 39,52% in de commerciële sector en 50% in de niet-commerciële sector (dus oververtegenwoordiging van niet-commerciële sector).

Een HR Officer getuigt ...

Sandy Verdeyen, HR Officer bij Leen Bakker: "Onze verzuimcijfers vertonen een gelijkaardig patroon: een sterke stijging in januari-februari-maart, met een stabilisering en lichte daling vanaf april. De aanhoudende economische crisis kan zeker een oorzaak zijn van de stabilisering, mensen zullen sneller geneigd zijn hun 'baaldag' te laten schieten uit vrees voor verlies van job. Wij als werkgever hebben ook al enkele inspanningen gedaan. Zo hebben wij aanpassingen gedaan in de dagelijkse organisatie van onze filialen, waardoor de werkdruk beter wordt gespreid. Naar de toekomst toe zullen wij ook meer aandacht besteden aan de individuele ontwikkeling van de werknemers binnen ons bedrijf. Wij zijn er vast van overtuigd dat dit engagement van werkgever naar werknemer ervoor zal zorgen dat de loyaliteit van onze medewerkers zal vergroten en de behoefte om te verzuimen zal afnemen."

Securex

Securex biedt specifieke expertise, advies en innovatieve oplossingen in alle domeinen van het beheer van het menselijk kapitaal. Tot zijn klantenportfolio behoren particulieren, starters en zelfstandigen, maar ook kleine, middelgrote en grote ondernemingen.

In mei 2009 herpositioneerde Securex zijn merk, met een vernieuwd logo, de baseline 'human capital matters' en 6 kerncompetenties: HR Services, Health & Safety, HR Insurance, HR Consulting, Social Admin en HR Research. Securex biedt een brede waaier aan producten en diensten, gaande van een ziekenfonds voor particulieren, loonadministratie en aangepaste verzekeringsproducten tot en met specifiek advies inzake rekrutering, health & safety, talent management en personeelsonderzoek voor bedrijven en zelfstandigen.

Securex behaalde in 2008 een omzet van 220 miljoen euro. In België telt Securex 1.500 medewerkers verdeeld over 25 regionale kantoren. Zij verzorgen de dienstverlening voor meer dan 150.000 particulieren en bedrijven, voor meer dan 110.000 zelfstandigen en voor 5.400 bevoorrechte partner-boekhouders, -makelaars en -accountants. Securex is eveneens actief in Luxemburg en Frankrijk.

Onze experts in **HR Research** ontwikkelen en hanteren kwalitatief hoogstaande en wetenschappelijk gevalideerde meetmodellen waarmee ze tevredenheid, stress, vitaliteit, 'performance', motivatie, retentie, verzuim,... in organisaties kunnen objectiveren. Na deze grondige analyse, implementeren en evalueren zij oplossingen op maat van de onderneming.

Perscontacten

Securex

Herman Vyverman
Director Public Affairs
Genèvestraat 4
1140 Brussel
Tel. 02 729 92 18 - E-mail: herman.vyverman@securex.be

Elise Beerens
Press Relations
Genèvestraat 4
1140 Brussel
Tel. 02 729 92 78 - E-mail: elise.beerens@securex.be

Interel Pr&Pa

Gretel De Block & Stéphanie Deleul
Tervurenlaan 402
1150 Brussel
Tel. 02 761 66 32 - E-mail: gretel.deblock@interel.be